

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**
Kpk-0950-30/14

Warszawa 17.10.2014 r.

**Pan
Tadeusz Kłos
Główny Inspektor Ochrony
Roślin i Nasiennictwa
al. Jana Pawła II 11
00-828 Warszawa**

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 83 ust.1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 621) Ministerstwo przeprowadziło w dniach 19.08.-29.08.2014 r. kontrolę w Głównym Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa, al. Jana Pawła II 11, 00-828 Warszawa.

Zakres kontroli obejmował przestrzeganie uregulowań wewnętrznych dotyczących kontroli finansowej w ramach kontroli zarządczej w okresie od 1.01.2014 r., do zakończenia kontroli.

W toku kontroli ocenie poddane zostały następujące zagadnienia:

- obowiązujące w Głównym Inspektoracie uregulowania wewnętrzne dotyczące kontroli dokonywania wydatków w ramach kontroli zarządczej,
- przestrzeganie uregulowań wewnętrznych dotyczących kontroli wydatków, na przykładzie kontroli wybranych wydatków,
- wykorzystanie przez kierownika jednostki wyników kontroli zarządczej,

- realizacja wybranych priorytetów kontroli: oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi oraz skuteczności i sprawności działań na rzecz informatyzacji administracji publicznej.

Kontrola została przeprowadzona pod względem legalności, celowości, gospodarności oraz rzetelności.

Kontrolę przeprowadziła Urszula Szepska – główny specjalista w Biurze Kontroli.

W związku z wynikami kontroli przekazuję wystąpienie pokontrolne.

I. Uregulowania wewnętrzne dotyczące kontroli dokonywania wydatków w ramach kontroli zarządczej

1. Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa, realizując art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz.885, z późn. zm.), wprowadził uregulowania wewnętrzne dotyczące kontroli dokonywania wydatków w ramach kontroli zarządczej.

Uregulowania wewnętrzne zostały wprowadzone:

- 1) zarządzeniem nr 14/2011 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 24 lutego 2011 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Kontroli Zarządczej w Głównym Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- 2) zarządzeniem nr 8/2012 Dyrektora Generalnego Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 3 października 2012 r. w sprawie wprowadzenia Procedur kontroli finansowo-księgowej w Głównym Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- 3) zarządzeniem nr 4/2012 Dyrektora Generalnego Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 14 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia Zakładowego Planu Kont oraz Polityki rachunkowości w Głównym Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- 4) zarządzeniem nr 1/2013 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Głównemu Inspektoratowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa,

2. Organizacja i funkcjonowanie kontroli dokonywania wydatków w ramach kontroli zarządczej określona została w zarządzeniu nr 14/2011 Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa z dnia 24 lutego 2011r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej oraz w zarządzeniu nr 8/2012 Dyrektora Generalnego Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa

z dnia 3 października 2012 r. w sprawie wprowadzenia Procedur kontroli finansowo-księgowej w Głównym Inspektoracie. Kontrola finansowa dokonywana jest w formie: kontroli wstępnej, kontroli bieżącej oraz kontroli następczej.

Kontrola wstępna ma na celu zapobieganie niepożądanym lub nielegalnym działaniom i obejmuje w szczególności ocenę wydatków pod względem celowości oraz zgodności z planem finansowym zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków.

Kontrola bieżąca polega na badaniu czynności i operacji w toku ich wykonywania w celu stwierdzenia, czy przebiegają one zgodnie z planem finansowym oraz obowiązującymi procedurami.

Kontrola następcza polega na badaniu celowości i zgodności z planem finansowym oraz obowiązującymi procedurami operacji gospodarczych czynności już dokonanych.

Według Procedury kontroli finansowo-księgowej, wydatki ze środków publicznych w Głównym Inspektoracie dokonywane są w oparciu o dowody księgowe spełniające określone wymagania. Każdy dowód przed zaksięgowaniem powinien być sprawdzony pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Sprawdzenie dowodu pod względem merytorycznym polega na ustaleniu rzetelności danych zawartych w dowodzie, a także sprawdzeniu celowości, gospodarności i legalności operacji dokonanych w oparciu o dowód.

Sprawdzenie dowodów księgowych pod względem formalno-rachunkowym polega na stwierdzeniu, że wystawione zostały w sposób technicznie prawidłowy, zawierają wszystkie cechy prawidłowego dowodu oraz to, że dane liczbowe nie zawierają błędów rachunkowych.

Zatwierdzenia wszystkich dokumentów do realizacji-wypłaty dokonuje Dyrektor Generalny lub upoważniona osoba oraz Główny Księgowy Głównego Inspektoratu lub upoważniona osoba.

3. Według przyjętych zasad (polityki rachunkowości) prowadzenia rachunkowości w Głównym Inspektoracie, księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie Głównego Inspektoratu w Warszawie, al. Jana Pawła II 11, w języku polskim i w walucie polskiej, przy użyciu komputerów oraz w sposób wynikający z ustawy o rachunkowości, w sposób bieżący, rzetelny, bezbłędny i sprawdzalny. Księgi rachunkowe prowadzone są przy użyciu komputera w programie, którego autorem

jest Zakład Usług Komputerowych i Biurowych PROBIT mieszczący się we Wrocławiu przy ul. Długosza 68,

4. Pozytywnie ocenia się obowiązujące w Głównym Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa uregulowania wewnętrzne dotyczące kontroli dokonywania wydatków w ramach kontroli zarządczej.

II. Przestrzeganie uregulowań wewnętrznych dotyczących kontroli wydatków na przykładzie kontroli wybranych wydatków

1. W zakresie przestrzegania uregulowań wewnętrznych dotyczących kontroli wydatków skontrolowano 75 (4,70%) dowodów księgowych na kwotę 441.366,36 zł, co stanowi 21,06% ogółu wydatków.

Doboru próby do kontroli dokonano przy wykorzystaniu metody niestatystycznej na podstawie zapisów analitycznych w systemie informatycznym obejmującym ewidencję wydatków w kontrolowanym okresie.

Zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych według poszczególnych kont przedstawia poniższa tabela.

Konto księgowe	Obroty w zł	Wartość skontrolowanych dowodów księgowych w zł	Procent skontrolowanych wydatków	Liczba dowodów księgowych-		Procent skontrolowanych dowodów księgowych
				łącznie	skontrolowanych	
konto 401 § 4210 (zakup materiałów i wyposażenia)	1 090 447,62	236 664,44	21,70	505	21	4,16
konto 402 § 4270 (zakup usług remontowych)	50 509,35	15 313,89	30,32	34	6	17,65
konto 402 § 4300 (zakup usług pozostałych)	726 663,00	150 237,04	20,67	697	24	3,44
konto 402 § 4350 (zakup usług dostępu do sieci Internet)	60 107,64	9 778,50	16,27	48	4	8,33
konto 402 § 4360 (zakup usług telefonii komórkowej)	6 708,55	2 966,04	44,21	28	3	10,71
konto 402 § 4380 (zakup usług tłumaczenia)	21 845,63	7 672,34	35,12	12	3	25,00
konto 404 § 4170 (umowy zlecenia)	99 100,00	15 750,00	15,89	35	6	17,14
konto 409 § 4410 (podróże służbowe krajowe)	40 661,23	2 984,10	7,34	238	8	3,36
Ogółem	2 096 043,02	441 366,36	21,06	1597	75	4,70

2. W toku kontroli wybranych wydatków stwierdzono, że dowody księgowe dokumentujące skontrolowane wydatki posiadały opisy merytoryczne, podpisy osób potwierdzające dokonanie sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzające wydatki do realizacji i ujęcia w księgach rachunkowych. Wszystkich wymienionych czynności dokonywały osoby posiadające odpowiednie upoważnienia.

Środki przeznaczone na realizację powyższych wydatków były ujęte w planie finansowym na 2014 rok w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo.

3. W wyniku kontroli stwierdzono uchybienia polegające na braku opisu operacji (przedmiotu umowy) na rachunkach do następujących umów zlecenia: 23/11/2014, 24/04/2014, 23/02/2014, 23/1/2014, 23/11/2014, 23/02/2013.

Sprawowanie kontroli finansowej w ramach kontroli zarządczej przez Głównego Inspektora pomimo stwierdzonych uchybień, ocenia się pozytywnie.

III. Wykorzystanie przez kierownika jednostki wyników kontroli zarządczej

1. W piśmie z 26.08.2014 r., znak: WK-09-KZ-3/2014 Główny Inspektor poinformował, że „(w praktyce) organizacyjnej Głównego Inspektoratu, działania w zakresie kontroli zarządczej mają ułatwić osiągnięcie zakładanych przez kierownika jednostki celów. W związku z powyższym, w Głównym Inspektoracie funkcjonuje system wewnętrznych procedur, instrukcji i zasad. Ww. akty prawa wewnętrznego zostały wdrożone w formie zarządzeń Głównego Inspektora i Dyrektora Generalnego. Wpisują się one w obowiązujący system prawny i są wewnętrznie spójne. Wszystkie procedury i instrukcje są okresowo poddawane przeglądowi pod kątem ich aktualności, a prawidłowość ich stosowania podlega bieżącej kontroli. Działania te wraz z wynikami samooceny kontroli zarządczej dokonywanej cyklicznie przez kierowników komórek organizacyjnych Głównego Inspektoratu i niektórych pracowników na stanowiskach samodzielnych oraz składanymi przez nich oświadczeniami o stanie kontroli zarządczej, stanowią dla Głównego Inspektora podstawę do dokonania oceny prawidłowości funkcjonowania kontroli zarządczej w jednostce i złożenia stosownego oświadczenia Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi”.

IV. Realizacja wybranych priorytetów kontroli: oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi oraz skuteczności i sprawności działań na rzecz informatyzacji administracji publicznej

1. W piśmie z 26.08.2014 r. Główny Inspektor poinformował, że realizując zasadę oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi „jednostka wydatkuje środki finansowe zgodnie z art. 44 ust. 3 obowiązującej ustawy o finansach publicznych, tj. w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zalecanych w tym zakresie zasad. Działania w tym zakresie są następujące:

- okresowo, na posiedzeniach kierownictwa jednostki jest dokonywana analiza realizacji wydatków budżetowych, uwzględniająca m.in. prawidłowość ich wydatkowania,
- w jednostce obowiązuje wewnętrzna procedura w postępowaniach o zamówienia publiczne. ... Procedura ta ułatwia ocenę celowości wydatkowania środków i gospodarnego ich wydatkowania, ponieważ wnioskodawca zobowiązany jest m.in. do oszacowania kosztów na podstawie tzw. rozeznania rynku,
- szereg postępowań o zamówienia publiczne jest realizowane dla GIORiN przez Centrum Usług Wspólnych przy KPRM,
- w celu ujednoczenia oraz osiągania tzw. efektu skali Główny Inspektorat zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych jest głównym zamawiającym dla wszystkich jednostek PIORiN... w zakresie zaopatrzenia w odczynniki i akcesoria laboratoryjne, druki świadectw fitosanitarnych, paszportów roślin, etykiet urzędowych oraz plomb. Postępowania te realizowane są z upoważnienia wojewódzkich inspektorów i są finansowane z ich budżetów”.

2. W piśmie z 26.08.2014 r. Główny Inspektor poinformował o skuteczności i sprawności działań na rzecz informatyzacji administracji publicznej. Wprowadzony m.in. „zintegrowany system informacji w ochronie roślin i nasiennictwie jest bardzo ważnym narzędziem wspomagającym pracę Głównego Inspektoratu. Wszelkie potrzebne informacje wprowadzane są przez inspektorów terenowych do systemu bezpośrednio z poziomu jednostek terenowych Inspekcji. Informacja raz wprowadzona może być wykorzystywana przez wszystkich użytkowników systemu, bez względu na miejsce pobytu, jednak ściśle według uprawnień. System oparty jest na technologii internetowej. Dzięki temu możliwa jest praca on-line....Główny Inspektorat jest w ostatnim etapie wdrażania nowej strony internetowej w oparciu

o nowoczesny system zarządzania treścią (CMS). W nowym portalu jest przebudowany i ujednolicony układ strony, dzięki czemu dostęp do informacji jest przejrzysty i intuicyjny. Ponadto strony 16 wojewódzkich inspektoratów uzyskały wspólny szablon „menu” co znacząco ułatwiło nawigację. Nowa strona posiada funkcje ułatwiające przeglądanie osobom niewidzącym. Od 2004 roku w Głównym Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa funkcjonuje Internetowy System Sygnalizacji Agrofagów (ISSA). W systemie znajdują się informacje o wszystkich agrofagach mających znaczenie gospodarcze w Polsce. System jest skierowany bezpośrednio do producentów. ...Za pośrednictwem systemu producent może uzyskać informacje o właściwych terminach zabiegów ochronnych oraz o sposobach zwalczania agrofagów. System cieszy się dużą popularnością. Od początku użytkowania odnotowano blisko 2 000 000 odwiedzin”.

W związku z wynikami kontroli, zalecam Panu Głównemu Inspektorowi podjęcie działań mających na celu:

- 1) wzmocnienie kontroli przestrzegania przez pracowników uregulowań wewnętrznych kontroli finansowo-księgowej, w tym zamieszczanie na rachunkach dotyczących umów zlecenia opisu operacji (przedmiotu umowy),
- 2) sprawowanie właściwego nadzoru nad wydatkowaniem środków publicznych zgodnie z ich przeznaczeniem.

Proszę Pana o powiadomienie mnie w terminie 1 miesiąca o realizacji zaleceń pokontrolnych.

PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalewojck
Tadeusz Nalewojck